

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadottnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében: Schalek H., Dukas M., Oppalik A., Daube G. L. és társai és Horndl. Brnben: Stern M.

Nyiltér petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetség”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

A magyar ipar fejlődése ötven év óta.

A budapesti országos iparegyesület f. hó 18-án tartja félszázados fennállásának ünnepét. Az egyesület azt akarja, hogy a félszázados emléknap legyen a mult babéran való pihenés. hanem egy lépcső a jövő nagy feladatok megvalósítása felé s ezt az alkalmat fel akarja használni arra, hogy mindazokat, kiknek a nagy nemzeti feladat megvalósításában, közvetlenül vagy közvetve szerep jutott, összesítse és teltre buzdítsa. Az egyesület védnöke, József főherceg jelenlétében közéletünk minden illetékes tényezőjét képviselve akarja látni s reményli, hogy ez az ünnepség alkalmul fog szolgálni a szorosabb csatlakozásra és sürűbb sorakozásra és ez által egy lépéssel közelebb viszi az egyesületet a kitűzött cél felé.

Ezen jubiláris évforduló alkalmából Gelléri Mórtól egy vaskos kötet jelent meg, mely élénk tárja a magyar ipar fejlődésének proceszusát az utóbbi ötven év alatt. E tartalmas könyv olvasásakor szinte érezzük az ötven év előtti fiatalos hév nemes tüzét, arcunkba csap a modern intézmények után való mohó vágy friss szele, megkap, lebilincsel az a lázas sietség, melyvel hozzáfognak a fő merült ideák megvalósításához. Impónáló az a szívósság,

állhatatlanság, melyvel a fölkapott ideák hoz ragaszkodnak és határtalan tiszteletrés elismerésre kényszerít az az emelkedett, józan fölfogás, mely fölismerte a helyes irányt, melyen tántoríthatatlanul megindultak azok a nagy emberek, kik ötven év e'ölt a sors áldatlan viszonyainak kényszerítő hatása alatt olt hagyták abba, hol a mai nemzedék előről kezdte.

Nagy és szép ipara volt hajdan a magyarnak is. Az erdélyi ötvösök híre messze tündökölt túl az országi határain, az agyagipar remekei szintén dicsérték a magyar műizlést; a posztások és paszománosok látták el főuraink ruháit; a magyar nyereg és löszerszám minálul szolgált a külföldnek és még igen számos iparág tette becsültté a magyar iparos nevet. De, fájdalom, a harci zajban nemcsak a műszák pihennek: üres marad a szövöszék is. kiesik a kézből a vető a tü, a véső és mire lecsendesül a háboru vihara, nincs a ki megtalálja, fölvegye az elhagyott szerzőmódot és hosszú idő kellett ahhoz, hogy ez ismét gazdára akadjon.

Időközben azonban nagyot fordult a világ. Azok a boldog népek, melyek békéjét nem dulta fel a százados vihar, folyó, haladtak, izmosodtak; hatalmukba ejtették és szolgájkukká tették a mechanikai munkát és a gőzt.

Ily körülmények mellett 50 év előtt

arra az öntudatra jutott néhány lelkes hazafi, hogy ha nem akarunk gazdaságilag teljesen elpusztulni: erélyes kézzel kell hozzájárni a gazdasági ujjaalakítás nagy munkájához. A mozgalom megindító, egykettő kivételével, már mind örök álmukat aluszszák, de a hálás utókor mindig kegyelettel fogja említeni nevüket: Almásy Pál, Balogh Pál, Eötvös József br., Kossuth Lajos, Lukács Móricz, Trefort Agoston, Ráday Gedeon gr., Zsivora József stb.

Alig hogy megalapították 1841 ben az iparegyesületet, hozzáálltak a gyakorlati czélok megvalósításához, a mibenrikta helyes érzékel jáltak el. Ipart akarván teremteni, mindenekelőtt tudni akarták, hogy mi van már meg és mire van még különösen szükség. Ennek kipuhatólására legalkalmasabbnak mutatkozott iparkiallítás rendezése. Az első tárlat 1842 ben meg is nyilt 213 kiállítóval. Ezek a kiállítások gyors egymásutánban ismétlődtek 1843, 1845 s 1846 ban már 516 kiállítóval. Nevezetes hogy a selyemipar akkor jobban virágzott, azóta feltűnően hanyatlott.

Az iparegyesület alapításával karöltve járt a védegyesület alapítása, melynek szervezése oly serényen haladt, hogy 1846 ban már 145 vidéki osztálya volt.

Az ipar fölkarolásával együtt járt az uj iparágak meghonosítása és az ipari termékek értékesítése. Erre irányult az ipar-

A „Muraköz” tárczája

A káplán úr titka.

Ira: Szegfű Gazsi.

Nem tudom jártak-e már önök a szép Bodrogközön, ott, a hol télen cső dörög a szánkó, ott a hol a lovat emberemlékezet óta nem vasalják, mert „ha a lóra patkó kék, az Isten is úgy teremtetted volna”.

Hat ezen az a gyagos siklás, éppen a Bodrog balparján fekszik Darabos közszeg.

A hagyomány azt tartja, hogy lakói egy ágyból származnak a Tisza héli cigándiakkal és hajdan Fhárra vándor ivadékaik gyanánt telepedtek ide.

Hogy teknőköszítésük messze vidéken ismeretes: azt magos is tudom.

Egyébként békés, természetű nép; vastag nyakú szittnyák, hozzá tisztára a magyar vallást követik. Ok legsább így nevezik a kálomista hitet.

A darabosiak kiváló jellege, hogy a férfi izmos, sötét barna arcu, hegyibe makacs, és olajbarna nő nyulánk-magas és bátor, akár valamí amazon.

A falu szük határonkon szántja kevés földet, hol jobbra kender, meg lent termel A gabana-metűben a legnélkülözhetlenebb mértékre szoritkosik. Legelője azonban már keskenyhosszuságban kíséri a Bodrog folyását. Ezen növekszik az a durva szőrű vad ló, mely a csikorgó télen sem

lát isállót és kenderhámon kívül csak paradéból ösmerszisz-szerszámot.

Erdője alig jó számba; fáról csak néhanapján szabad beszélni. Eppen azért terebélyes boglyakemeneczejét számmával lüti, az enni valóit pedig tőzegezen lözi.

Vasárnapokon, — no ekkor ósdi divatozását is látom: a korosabb férfiak zeirral bőven megkent hosszú göndör haja hátra simulva hol szabadon omlik le a vállakra, hol asszony módra „varkocsba” van fonva. A tarkón mindig „gömbösű” szoritja le. A fiatal nemzedék azonban már kurtára nyitkozok. — Az emberek éppen úgy, mint az asszonyfélék egyaránt patkós sari magos czizmában járnak, mit a köznepokon lüvel nélkül bucskorral cserélnék föl.

Kedvenc foglalkozásuk a halászat, sőt ez képezi keresetük nagyobb forrását is. — Nyáron igen ügyesen fogják a potykát, süllőt meg a rakonczálan harcást szakkal, gyalommal vagy hálóval. Ilyenkor a sajátkeztiményű csónak elmaradhatatlan. — Télen több öt hosszában kereszte vágják a vastag jeget, ez alá eresztik a hálót, melytől jóval fölébb a víz folyása eleu néhány tátozó kerek léket vágunk, hol kocsi-tök lánccokkal zörgetik-zavarják a csendes Bodrogot; mire a megriadt halak bódultan menekülnek a kifeszített hálóba. Így aztán a halászok bőfogáshoz jutnak.

De nem riadnak vissza más nemü munkától sem: értik a lomlapr és ác-mesterséget: szakergyártást és kosárfonást. Ez utóbbit vagy kákából és sásból vagy rekettyéből állítják elő.

Bort nem termelnek, mert nincs hol, Kárpótlásul tehát alma és kőrevelt sajnolnak, ami náluk mindig megteszi a kelő hatást. Izen nem

ritkán jut a darabosi atyafi a borösmeretlen Noe bibliai sorsára...

De csaknem azt hagyom már el, amit mondani akarok...

Volt ezeknek...azaz hova gondolok?...ma is ott él köztünk, — egy talpig becsületes papjuk: Keszeg Áron. Róg lakja Darabost; diák korában már ide járt légácsiba, később rektor majd lővita lett.

Mire ezt a félig papi félig tanító állást elérte: már jóval előbb beházasodott a Bodrog-szaladba.

Már pedig ez nem kis szó, mert Bodor Márton legjobb módu gazda volt Daraboson, kinek apja, nagypapja, de még ő kigyelme maga is az eklézsia kurátora volt.

Bodor Sára alaposan beletalálta magát a tiszteletes-asszony nem könnyű szerepébe, ami pedig — nagy sor.

Boldog és Istenfélő pár voltak...gyarapodtak is kegyetlen módon, mivelhogya tízen egy évi tisztes házasséletük alatt kilencz élő gyermekkel áldotta meg őket az ég...Ritka szép szerencse, ha Istenből jó!...és ha hozzá vesszük, hogy mind a kilencz — leány!...akkor talán mégia sok a — jóból.

Mire Keszeg Áron uram a négy X-szel kezdett birkozni, valóságos pappá lett s családjaival együtt nagyobb tekintélynek kezdett örvendeni az egész egyház-kerület előtt.

A hálás falu?...no az amugy is szörnyen kedvelte.

Már ekkor egy kis takaros gazdaságba csempent, ami időjéből nagyrészt követelt, Nehogy tehát az eklézsiát kardalészába hagyja, káplánt kért magának Patakáról.

Szomjas Dávid csakhamar nélkülözhetlen segítsége lett az öreg tiszteletesnek. —

Különfélék.

iskolák létesítése, gyáralapító részvénytársaság alapítása és az iparműtár, mely nem volt egyéb, mint az ipari termékek állandó kiállítása oly szervezettel, mint a mai kereskedelmi muzeum. Gondoltak abban az időben az ipari műveltség megteremtésére és munkásbörze föllállítására. Utóbbiak terveze az volt, hogy egy külön helyiségben két nagy könyv legyen nyitva: a munkaadók és munkakeresők könyve.

Az iparfejlesztés akciója önmagától hozta színe a kereskedés, főleg a külkereskedés kérdését s megalakították a kereskedelmi társaságot és a magyar tengerhajózó társaságot.

Lehetetlen nem őszinte csodálattal tekinteni azokra a nagy emberekre, kik ennyi óriás alapvető munkát végeztek párányi idő alatt s igaz előismeréssel adózni annak a magyar társadalomnak, mely vezéremberreit oly hűséges odaadással támogatja.

Midőn a szabadságharc véget vetett a békés munkának és az önkényuralom rátette gyilkoló fagyos kezét alkotásaira, a vezérek eszméi újra kivirágoztak az alkotmányos szabadság tavaszának első pacsirtaszavára.

Az 1850-ben megszünt ipar-gyűlés 1867-ben támadt új életre és a negyvenes évek intézményei lassankint ismét jogaikba léptek azzal a nagy különbséggel, hogy amit akkor tisztán a társadalom teremtett, most a kormány támogatásával létesült. Ime ismét van keresk. társaság, gyáralapító r. társaság, keresk. muzeum, magyar tengerhajózó társaság stb. Munkásbörzénk, önállóvámterületünk ugyan még most sincs, de ha intézményeink még hiányoznak, iparunk még hézagos is, meg vannak a nemes eszmék, melyek ötven év előtt lelkesítették a magyar társadalmat, a vezető férfiak és ezek az eszmék a szabadság napjának termékenyítő sugarai hatása alatt megtermék áldásos gyümölcseit a magyarság javára, a világ örömére.

— **Gyógyászek.** Ribics Gábor, cs. és kir. államdoktori pénztári segédtséget jegyelt váltott Friedaiban özv. Bernyák Ferenczné kedves leányával, a mália kisasszonnyal. — Kohn Lajos, a Kohn és Kreiner özég tagja pedig N. Kanizsán Frank Szidónia kisasszonnyal. — Krisz habér Adolf dr. fővárosi ügyvéd eljegyezte özv. Bauwald szül. Herzer Juliska urnót Budapestien. — Spitzer Ede, mihályi (Agorai) kereskedő jegyelt váltott Polstrauban Friedrich Salamon leányával, Regina kisasszonnyal.

— **Gyógyítás.** Weidinger Alajost, a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred ezredesét nyugdíjazták.

— **Csáktornya** megejtett megyei bizottsági tagok választásához beadatott 176 szavazat, ebből esett Prusatz Alajosra 176, Rosenberg Lajosra 174, Bernyák Károlyra 1, Rosenberg Rezsőre 1.

— **Hatalozás.** Dr. Schwarz Albert Csáktornya város és a Déli Vasut orvosát súlyos csapás érte. Ugyanis atyja, Schwarz József volt kereskedő Körömend becsület és tiszteletben megöszült régi polgár. f. hó 2-án délben 83 éves korában végegyengülés következtében elhunyt. Halálát — miként a »Rábavidék« írja — széleskörű és tekintélyes rokonság gyászolja Béke hamvait!

— **Az orosz „leány quartett” hangversenye** — a „Harmonia” távirati értesítése szerint — betegség miatt egyelőre elmarad, mit is ezennel a t. közönséggel tudatunk.

— **Sarközi csáktornyai jeles magyar zenekara** a hó 11-én — vasárnap — este a „Hatyiu”-v. vendéglőben hangversenyt rendez. A zenekar tagjai kérik e helyen is a t. közönség szíves pártfogását. Mi is ajánlunk derék zenészeinket a t. közönség jóakarátába.

— **Alsó-Domborud** írják a következőket: Vidékünkön történt eseményeket van szerencsém a »Muraköz« t. olvasóinak tud-

mására hozni, Vasárnap, e hó 4-én a midőn a fárabeli hívek vallásos buzgalommal hajnali misére templomba egybegyűltek, egyszerre félreverték a harangokat, mert a közvetlen közelben lévő nagyvendéglő istálló padlása kigyuladt. A rémület borzasztó mérvet öltött a templomban lévő hívek közt, mert kiki csak az ajtó felé rohant, hogy kijuthasson mihamarább. Ha a plébános és kántortanító nem kéri és figyelmeztetik a népet, hogy hagyjanak alább a tolongással, talán egynehányat agyongázoltak volna; így azonban engedve a jó tanácsnak, szerencsésen kijuthattak és színhelyre sietett, hol már azonban derék tűzoltóink a tűz tovatérését megátolták. Nem mulaszthatom el megjegyezni, hogy csakis derék csövezetők bátorságának köszönhető, hogy ily hamar elbántak és localizálták a tüzet, mert óbátor elszántással és önfeláldozásával dolgozott olyannyira, hogy még a haja is tüzet fogott. — A második esemény szintén megdöbbentő: Szakács Vid szabadságon levő podbrzesi illetőségű csendőri öngyilkossága; ő ugyanis gyógyíthatatlan betegségét tovább nem állhatván ki, sajátkezűleg nagykéssel felvágta hasát és nyakát és így véget vetett életének. — Végre a harmadik esemény az, hogy mult héttől, e hó 5-én Kottorban Illrschler özég által felállított gőzfűrészen dolgozó gépészt vigyázatlanságból a szij elkapta, mi által súlyosan megsérült de életéhez van remény.

— k — f.

— **Balatonfűrészen tervezett építkezések.** amint értesülünk, a tavasszal végre fognak hajtatni. A hajósoklub mögötti új funduson, melyet az urodalom a veszprémi káptalanól vett meg, már óriási mennyiségben van felhalmozva mindenféle építési anyag, kő és téglá, a mész nagy tartályokba gyűjtve már le is oltatott. Elsőben a Löbl-vendéglő mögött kiszállásolando műhelyek és istáóknak építnek megfelelő épületeket új funduson, aztán hozzáfognak az egész Löbl Kisfaludy épület complex lebontásához, illetőleg átépítéséhez. Cézelszerű terv és költségvetéssel jövedelmes szép bérház épül a mostani silány

Egyért, mert szakadatlanul otthon ült, a terjedelmes családnak pedig valóságos oktatója lett; másérrt, mert mindenben ellátta a vallásos hívek lelki szükségét.

Falunál sose járt; az öreggel is csak akkor botorkált el ide-oda, ha a familia is velük tartott. A kurta téli napokon mindig együtt forgatták a „nagy szoltár”-t s különös áhitattal beszéltek a titkos jelenések könyvéről.

Amennyiben pedig friss levegőre is volt szükségük: száraz, fagyos időben gyakran lerándultak a Bodrogra. Könnyen juthattak rá, mivel a kert lábánál kigyózott. — Igaz, hogy a kert hosszú, keskeny szalagban futott le az udvarról odáig; — tehát nem volt az unalomig kitélen, mert így télviz idején az udvar térszomszédságában terült el tenérdek boglya-takarmányaival a szénás szürű, mit hármas sorokban határolt a tarlórépa és krumpil-verem, ezek mellett a hideg szél lopva rázogattja a letarolt gyümölcsös diszietlen fakoronáit, melyek némelyikéről cseppenként olvadtolt az erőtlen napsugár a fényesre fagyott vékony jégszapon. A szívszásban lapult meg nyílt tornáczaival a hosszú méhes, tövében jókarban álló vityillóval, hol még a csipős hideg ellen is elég kényelmesen húzóhatott meg az ember.

A méhestől löhőbb még az öszön lekaszált löherés következt; ennek haránt fekvésű lábát már az öreg Bodrog jégpánczéja borította....

Szomsziaságnak még a boldog emléktű diakorból maradt egy pár kipróbált koresolyája. Megálljatok — gondol valamelyik vasárnap — a delutáni könyörgés után megleplek beunoteket.

Ugy is lett.

Mikor tízed-magával — mert a mama meg a papa otthon maradtak — lement a jégre, fölkanarozta cizmáit és villámeseben hasította a Bodrog sima hátát, csakugy sirt a jég a lába alatt.

Katinkának — ki a család legifjabb sarja volt — rendkívül meglestett ez az elevsn örödség, menten válnakozott is rá.

A koresobb nővérek hol suttymban, hol nyíltan tiltakoztak Katinka a igyekezete ellen, sőt a káplánt e miatt — ugy titkon — nem jó szemmel nézték. Hanem hát szólni nem szólhattak, mert — ók mindnyájan eladók, a fiatal tiszteltesek — háza sodni való.... Ki tudja, melyiket érheti a szerencse?

Rá néhány hét múlva egyik vasárnap Katinka a már kísérlet nélkül lejeit koresolyáznai az ájtatos életű — Szomsziasal.

Mikor haza érkezett, arca úgy ki volt gyűlvá, mintha izzó paráz sűtötte volna pirosra; szeme meg úgy szórta a villámot, mintha két tüzes istennyila cikázott volna azokban.

...Istenem uram!...hogyne...mikor csaknem két óra hosszat szele a jégpályát... ebben a tizenöt fokok idejében!

Igy tartott ez az egész melyő télen, sőt valami kétízben a papa és mama is gyönyörrel nézték Katinkájuk ügyes mozdulatait a recsegő, jégmezőn.

Szóval rendőn volt minden, csak Darabos népe nem tudta helyben hagyni, hogy a szentes káplán és Katinka kisasszony a vízi sátnokkal csimborálnak

... Háth! egyszer lerántja valamelyik halászlékbe őket a — rosszjélek....

Farsang farkán járt az idő, javába vigadt a lakodalmas talu népe; a papok busás aratáshoz jutottak. Kivétel nélkül Szomszias uram esketett minden párt; de az is elvágta, hogy ő hirdessen ki mindenkit...No; mi tagadás? szépen tudott beszélni az Úr asztala mellől....

Történt, hogy kettős ünnepe állott a naptárban. — Új szombatián az öreg apá predikált, a miézt aztán másnap a káplán lett volna a soros.

Fölhasználta tehát Keszeg uram a delutánt és jóízűt kószált a környéken.

Aikonyodott, mire visszakerült; útja éppen a kerten hozta haza felé....Ahogy a méhes-vityillóhoz jut, valami szokatlan nesz üti meg fülét.... Fölhívja a lasán bezárt keskeny ajtót...és mit lát?

A szende Katinkát szent David ölelése karjai közt....

Persze, hogy a kis leány visonkodva ugrott el a némán maradt káplán kebléről....

Az öreg néhány pillanattal méregelően a tetten ért szírelmeket, szelid-szólanul távozott....

A vacsoránál kiki vidáman csevegett, csak a koresolyások hallgatagságot tnt föl. A tiszteltesek asszony váltig faggatta is öket

— Ugyan ne bolgysz anyjuk — vágott szavába az apa — Katinka alatt beszakadt a jég. David öcsém meg kibűzta. Ezt onnan sejttem, mert a méhesben száritkozta k.

— No lám, no lám!...Ugye megjósoltam Katinkám; ne járj a jégre, mert előbb-utóbb vszélydre lesz...mégis milyen derék ember a káplán ur... Köszönjük, igazán köszönjük — mondá a mama a szemesítve ülő fiatal pap felé fordulva....Ez azt se tudta mit mondjon a háálkodásra....

Másnap reggel mind a tizenketten együtt mentek az Isten házába....

Az ének végén az öreg nagytisztelű úr szokatlanul sietett a szöszékre Szomszias legnagyobb bámulására... A szerelkező és tiszta szívekről beszélt....A káplán és Katinka pironkodva hallgatták.

Már a prédikációt elpapolta.

Ekkor következett a házusalándók kihirdetése....

Keszeg tiszteltesek egy hosszú lélegzetet tartott s aztán rezgő hangon hirdette ki jegyesek gyanánt — Katinkát és Davidot...a család gyülekezetbe mutatással!

Még azt is hozzá tette: a kizemelt két valami akadályt tud, jelentse a — parókián.

De biz ott nem jelentkezett senki sem....

David ur mag a markába nevetett, hogy ez áron nagyobb bajtól szabadult....

hástömög helyén, még pedig úgy, hogy az egyes bér lakrészek konyhakkal is el lesznek látva. A galamblovészeti tér is elkészült már a Balatonparton, a halásztanya közelében. Félkörben sarkal be az a Balatonba s így a partot is disziti egyuttal,

— **Zene.** Ma d, u 1/2 óraker kedvező időjárás mellett Sárközy zenekara játszik a helybeli jégpályán.

— **Megyei hírek** Ő Felsége a király dr. István Vilmos, alsó lendvai főesperes és szombathelyi utolsó mesterkanonokot Szt. Péterről nevezett nagy-váradhelyi címzetes prépostát nevezte ki Mura-Szerdahely községnék f. évi szeptember hó 1-én dühöngött tülvész által károsult lakosai segélyezésére pedig 200 frtot adományozott. — **Gr. F. e s t e t i c s** Keszthelyen magán vizsgálatot tett a gymn. I. oszt. tantágyiból. — **Ulreich János**, keszthelyi vendéglős oltárhoz vezette **Schabuer Anna** k. a. s **Böhm Mihály** borkereskedő **Oppenheim Lujza** kisasszonyt.

— **Hazai hírek.** Ő Felsége decz. 5-én berekesztette s 6-án az orsz. gyűlés második ülészakát megnyitotta egy kibocsátott királyi leiratával. — **Ulreith János** püspököt jelölte a kormány. — **A k o l e r a b e t e g e k** száma napról-napra kevesebb a fővárosban; alig 10 15 beteg fekszik a kórházakban. **Wolafka**, deb-

reczeni kanonokká történt kinevezése folytán a közoktatásügyi miniszterium egyik osztálytanácsosi állása megüresedett, melyre **Iv á n k o v i c s J.** szegedi prépost van kiszemelve.

— **Muraközi Naptár**, mely vidékünkön hazafias czélokat van hivatva szolgálni, az 1893-ik évre, **Margitai Józsa**-f szerkesztésében megjelent. A naptár ez alkalommal már a tizedik évfolyamba lépett. Tartalmát a naptári részen kívül **Kollay, Glád** és mások népies gazdasági, nemesítő, ismeretterjesztő és mulattató versei, közleményei, adomái sat képezik **Kadja: Fischel Fülöp** könyvkereskedése Csáktornyan. Ára 20 kr.

— **Mi, ezen kis szekrény 5 frtba kerülne?** Az átellenbeni árudában ezen összegért sokkal nagyobb szekrényt kapok! Elhiszem, válaszóla az eladó, de figyelmeztetem, hogy azok közönséges utáztatok, nálam ellenben, csak a valódi Horgony-Kőépitőszekrényeket kapja; csak tessék elfogadni ezen szekrényt, ha valamivel kisebb is, mégis sokkal jobban fog ezen mulatni, mint a nagyobb utáztatall. A vevő elfogadja a szekrényt. De látható volt, hogy nem volt vele megelégedve. Ezen esemény eszembe jutott, midőn az idén először mrntem a karácsonyajándékokat megnézni és a boltokban tulajdonképen a Horgony-Kőépitőszekrényeket kéni hallottam. En ennél fogva felkerestem az esetleg ismerős urat, ki tavaly a Horgony-Kőépitőszekrényt vette és megkérdeztem, hogy hogyan van megelégedve a kis szekrényvel. „Nagyon jól“ mondá „nem gondolná az ember, hogy mennyi mulatság rejlik ebben a kis szekrényben. az idén hozzávásárolom a megfelelő kiegészítőszekrényt.

Valahányszor fiammal építék, örülök, hogy annak idején az utáztatok nagysága által nem hagytam magamat tévutra vezetni, mert ismerősömmel láttam egy ilyen, de az, az én szekrényemhez képest semmi.“ Néhány nap mulva volt alkalom hasonló kedvező ítéletet a Horgony-Kőépitőszekrényekről hallani. Szülők és gyermekek egyaránt gyönyörködnek a pompás épületekben és örülnek annak a berendezésnek, hogy a kőés mintakészlet, a kiegészítőszekrények hozzávásárlása által, évről-évre nagyobbítható. En ennél fogva ezen érdemes ajándékot a szülőknek első sorban, azon megjegyzéssel ajánlhatom, hogy a Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrénygyár Bécsben kívánatra bárkinek szivesen küld árgjegyzeket,

Szek. üzenetek.

A.-Domborn. — **k** — **f.** Köszönjük a szives értesítést: — **Perlak. V.** Későn jött, de azért köszönet! — **Hodosán. N.** Megkaptuk, közölni fogjuk. Szives munkásságát igénybe vesszük, csak minél gyakrabban keressen fel bennünket. — **Nova F.** Mielőbb sorát keritjük. — **Z.-Egerszeg. V.** Köszönet a munkáért és versekért. Ismeretést jövőre.

Egész selyem, mintázott Foulardokat méterenkint 85 krtól 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) egyes öltönyökre vagy egész végekben is szállít házhoz szállítva postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára **Zürichben**. Minták postafordulóval küldenek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bé-yeg ragasztandó.

IX. tečaj

Vu Čakovecu 11-ga decembra 1892.

Broj 50.

Š urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se nadržajna novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jozefa** urednika va Čakovec.

Isdateljstvo:

Kajžara **Fischel Filipova** kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodne i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. y
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovecke Sparkasse“ „Medjimurske Sparkasse“, i. t. d.

Gospodarstvo.

Ovce i gusenice

Pi u nemške gospodarske novine, da su ovce zafor gusenica. Gusenice ne podnose duhe od izparivanja ovčjega, pak kada se natiraju vu sadnjak (vočnjak), gusenice se omamljuju ter ve opadaju s drvea, s puščajuci se na svoje niti, gde se onda pogaziti mogu, a delom ih i ovce adrobe. **Stari Nemec** vočar veli: „gde ovce prehadaju i počivaju pod sadjem, tak ga je i sada.“ — Nebi li to pokušali i naši gospodari (vočari) gde ima ovcah. Gusenice glavonja ili gubar zvane ve se poleglo na milijarde. Gde ih bude s fondal? kad im se gnejzda n'au mogla s fondati.

Da se pak obrani zelje od gusenica, naj se dosta knopljah posija okolo zelja, kada se već flance okapaju. Kada se po jave metulji, onda se i konoplja razove, pak svojom oström duhom tira metulje, ar duhe konopljene nemreju podnašati. To se izprobanjem dokazalo vu predelih, gde se pova knoplja, da nestaje gusenica.

Fondanje štakorov i mišov.

Vzemi posudu, pak vu nju deni melju kakvu god, pak primě aj gipsa. To posudu postavi vu hižu, gde ima štakorah i mišov. Oni budu on čas se najeli i poginuli.

Kak budeš kokošinja jajca dugo frižka začuval?

O tom su već vsakojačka sredstva preporučana. Do vezda se najbol im sredstvom pokazalo lenško ulje. Jajca najmre nama zana ovim uljem izgubila su za tri mēseca samo 2, a za 6 mēsecah 3 procenta prvobitne težine, kaj je vsiak malo, a kad se odpru frižka su i tak dobra, kak da bi bila on čas nečena.

Nevugoden vonj.

Nevugodni vonj (duha), koji ostaje na nožu, kojim se luk rezal, najleže buš odstranil, ako ga oribaš suhom soli.

IZ POVESTI MAGJARSKE.

X

Ljudevit veliki (1342—1382). (Sin Karola, pod kojim bila je magjarska zemlja tak razprostranjena, da je vsega od severa do istočnoga morja, — od poldana pako do jadranskog i crnoga morja. Izmed nje govih taborah na znameniteši bili su oni, koje je proti Neapolju vodil. Na mre, mlajši brat njegov **Andraš**, koj je bil Neapolitanski kralj, sa znanjem i privole, njem **Johanne** žene svoje, bil je zaguđeni.

Da se nad ovim krvoločnim činom **Ljudevit fanti**, dva krat išel je z-vojskom proti Neapolju. Nego prez uspěha; ar je rimski papa očevidno branil **Johanna**. Ipak je kaštigujuća ruka **Vseznajućega** i nju dostigla, ar je potlam vu onoj istoj sobi, vu kojoj je dala muža svojega zagutiti — samu zaklana bila. Pod **Ljudovito** cvela je znanost, rukodestvo i trgovine. On je vtemeljil **Pečuhsko** sveučilište; nego takaj pod njim započeli su se i čički zavodi. Na zna'aj **Ljudevita** veliku tenju meće i ono, da je židove preganjal, prem da je po faljingi otea svojega vpučen, vu pravice vpeljati dal da nedužna dečca poradi krivnjah stareših svojih kaštiguvana biti nemogu. Stanuvanja iz **Višegrada** prenesel je vu **Budim**; gde je zidanje, po **Beli IV.** započetoga **kraljevskoga grada** dovršil. Tam je podigel neizmernu veliku **kraljevsku palaču**. **Ljudevit** bil je takajše i poljski kralj **Neimajući** sina, malodobna njegova kćer:

Maria (1382—1385). prevzela je tronuš. Ona je bila pod obskrbljenjem matere svoje **Jelzabete**. Ova pak vu vsem nasledovala je navuke gizdavoza **Gara**; i više velikašah rešila je stužbe, koji su se zbog toga proti **kraljici** popuntali i **Karola** maloga, kralja **Napolitanskoga** pozvali su na kraljevstvo. **Karol** prje je pozvanje, prem da je **Ljudevitu Velikomu** pod prisegom obećal, da kćer **Njegovu** Ma-

riu, vu ladanju magjarskoga tronuša ban-
taval nebude. — Nego

Karol II. ili mali tronušu. kojega je s
krujenjem prišegre prevzela, raduval se je
samo 39 danah. Ar je Jelzabeta mati
kralj čina fantlivost gojila proti never-
nomu kralju, i odlučila vu sebi, — da Ka-
rola zakolja. Iz toga cilja pozvala je kralja.
pod izlikom k sebi, da je tobože važni
list zadobila, — kojega zadržaj njemu
priobćiti zelji. Karol nije nikaj sumljaj; —
otide i počme list čteti; vu tem toga Blaž
Forgač po škome za hrbert kraljev do-
dući, sabljom ga po glavi vudri i na
zeml u prevalji. Nego Jalzabetu i njejne
delnike takaj nije minula nesreća; ar je
ban, Ivan Horvat kraljicu, Garaža i For-
gača prijeti, posleđnje dva zaklati, —
prve u pak vu Nov grad tvrđaju zapreti,
i tam Jalzabetu na očevid kćere svoje
zaklati dal.

Žiga. (1384 — 1437). Zaručnik Marije
zebran bil je za gralja, i tak oslobodil je
Mariju iz vuze i žnjum skupa vladal. Bu
duć je ipak višekrat prekršil pravice, po
smrti Marije pozvali su Magjari negda nea-
politanskoga Ladislava, — negda opet ma-
loga Karola sina proti njemu, negda pak
Medvigu, velikoga Ljudevita mlajšu kćer i
muža njezinoga. Žiga bil je zajedno i
nemški cesar, vreme svoje kratil si je
zvekižinom na tudjoj zemli — Kaj se do-
tiče Zigovoga značaja, bil je nemilošrden
i neutrpjivi čovek. To posvedoči on čin,
kada je Ivana Husz, věroznanca zežgati dal,
zbog česa je vu zemlji Českoj krvočnooga
husitanekoga boja zokuval. Posvedočava i
ono, kada je 32 magjarskim velikašem glave
seč dal, koji su proti njemu Ladislava
neapolitanskoga na tronuš pozvali. Iz zroka
ove nemilošrdnosti vu lastovitem gradu
prijeli su ga, i samo onda izpustili, kad
je pobošanje obćal. Vu taboru proti
Turkom, obhodil je jako zlo; ar je komaj
življenje svoje oslobodil, — vu vremenu
odstnosti držali su ga za mrtvoga. Pod
Žigom se je država s vngemi orsagi po-
menjšala. Vladislav Jagello vzal je Galiciju,
Turčini Bulgariju, Venecijanci Dalmaciju i
odtrgli od magjarskoga orsaga; i 16 sepeš-
kih varošah založil je Žiga Poljakom Med-
timtoga ljubil je znanosti; vu B dimu za-
zidal je sveučilište. Pred smrtjum malo,
prvo dobil je on vugoden glas, — da je
Ilunjadi Janoš pri Fehérváru neizmerna
Turčine pobil. Neimaju i sina, za nas-
lednika bila mu je kći Jelzabeta i
njezin tovaruš.

Z A B A V A.

Soldat zajedno kršćenik.

Někog dana posle onih strašnih bit-
kah, kojimi je Napoleon I. cieleu Evropu u
strahu držal, dok ga konačno nisu elementi
u Ruskoj sviđali, vidlo se je na jednoj
postranoj sniegom i ledom pokrtoj sieno-
kći, množina žrtvah, (aldov) koje su tu
ležale, kak da su na jedev neizmerno veliki
mrtvački vilahen, stanjenjum krvjum pofar
bani, polžne bile. Veličina bojnog polja
nije se mogla očmi pregledati, a strana na-
kazeni i osakaćeni mrtveci žalostno su se
dojmili svakoga, koj je onuda proiti
moral.

Jedan mladi soldat, koj je na molitvu
sklopjenimi rukami tuj na sniegu klečal,

molil je od ranog jutra Boga za milosrdnost
i večni pokoj tolikih dušah, koje su se dan
prije iz ovde ležećih osakaćenih tielesah
preselile. Najeda krat do, ase nieki officir
u navadno i prosto oblećen te velikin bro-
jem drugih officirah sprovadjan; posle kako
bi bil bojno polje na sve strane prejahal i
sa svih stranah pregledal, priblišil se je
mjestu, gde je prije rećeni mladi i dobri
soldat klečal.

Pri štopotu konjskih kopitah ogleda se
klečći soldat i odmah propozna cesara. —
Napoleon je došel, za da taj prizor smiti i
strahote, te žalostni ploč svojega slavohlepja,
vidi. Njegovo lice bilo je bliedo kak krpa,
te je na njem bilo videti duboku žalost,
njegove oči, koje su se uvijek svietile, kak
da ogeuj hiću, sad su kakti okamenjene, ne-
pomjerno počivšale na srdce parajućem i
strašnem kipu, koj ga je okružaval. Cesar
pretegne ruku, kak da bi bil hotel svoje
unesrećene suborce b'agosloviti a iz očjuh
mu se obori potok suzah, žalost mu stisne
grlo i nemoguću pregovoriti rieći, pričme
potiho hliktati, a njegovi pratilci od genutja
s njim.

Za nekoliko minutah, ogleda se cesar
k-onomu kraju, gde je naš mladi soldat
klečal i za opad e Bogue se molil, iz početka,
kako ga je klečćeg opazil, bil nenadjen
te zato se sa svojom družbovu k onoj
strani i dojaše od soldata.

„Kaj ti moj dragi i dobri mladić
ovde delaš?“ zapita ga cesar glasno.

Soldat se hitro stane, jednako izpravi
i salutirajuć cesaru reče: „Vč-ra sem se na
ovem mestu boril, jer sam soldat, a danas
molim na istom mestu B ga, jer sam
kršćenik.“

Napoleon ga na to mlo pogleda, pruži
mu ruku, te proti sprovadjućim ga offi-
cirom reče: „Nut, gledajte ovde podpunoga
soldata!“

Pobožni soldati.

I.

Cesar Konstantin je, u najžestijoj bitki
bivši, na nebu opazil križ i na njem rieći
napisane: „U tom znamenju ćeš obladati.“
Taki je u vojsku metul križ i obladal je.
Od onog vziemena se svieti križ na kraljev-
skih krunah, na vrhućh cirkvah i turnov.
— Križ, prije znamenje sramote (kak da-
nas kod nas gađe) bil je sad podignut
na znamenje najvećkoga dostojanstva i
pčšenja.

II.

Velki vojskovođa princ Eugen bil je u
obdržavanju svoje viere osobito točan, te je
isto i od svojih soldatov, koji su ga kak
otca ljubili, zahtieval. Još se i sad nahadaju
molitve, koje su iz njegovog pera izišle. On
je bil veliki neprijatelj bludaosti te je kod
svojih soldatov puno gledal na dobro pona-
sanje. Spal je samo dve do tri ure, a ostali
diel noći je probavil u molitvi i študiranjem.
Kad je u svojem hrdjavem kepenjku došel
pred Gjuru, izsmehavali su ga i govorili:
„No ov kapucin nebu turčinom puno dlake
iz brade zpukal.“ U bitki kod Zente, 11.
Septembra 1697 je medjutim ov kapucin
petćeset jezer turčinov u beg natiral.

III.

Napoleon I. je jednoć pri jednom
sastanku sa svoj mi generali, kojom prilikom
je svaki imal povedati, koj da mu je bil u

življenju najliepsi, rekel, da je njegovoga
življenja bil on dan najliepsi kad je prvu
švetu pričest prijel.

IV.

Radetzky je jednoć u niekom javnom
vrtu sedel na klupi; pošto su se onud i
drugi soldati šetali, stal se je iz klupi, za
da nje nesmućuje i otid. Na skoro ali se
povrno i vidi kak se nekoliko soldatov, pri
onoj klupi, na kojoj je on malo prije sedel,
smiju, jeden drugoga laktom družce i na
jednu stvar na klupi ležeću, prstom poka-
zivaju.

„Dečki, k j se smijete?“ zapita Ra-
detzky. Ovi mu strahomce odgovore: „Našli
smo ovde na klupi jedno čislo.“ — „Sim je
dajte“ — vči Radetzky — „ja sem je
ovde malo prije zaboravil.“ — Dečkom je
prestala volja smejati se.

V.

Nekoj kapitan je uvijek svojom kom-
panijum hodil u cirkvu, te je vierno poslu-
šal prodečkora. Prodečtvo je blo u
českom jeziku, a kapitan je bil nemeć.
Njgov prijatelj mu se je jeduoć čudil,
kak more celu vuru pod prodečtvom u cirkvi
držati, od ko e niti rieći nerazme. On pak
je odgovoril: „Ako i rieći nerazmem, ali me
ipak nekai u visinu zdiše, kad gledim pro-
dečkora, izvan toga pak dajem stim mojim
soldatom dobru pedu.“

VI.

Junački francuzki general Alfred Grom-
mont, koj je u bitki kod Reichshofena jednu
ruku zgubil, bil je pun viere človek, koj je
službi božjoj svakom prilikum prisustoval i
svete šakramente pokore i presv. tiela
Kristuševoga uredno ob vuzme prijemal. U
zadnje vrijeme, kad su u Francuzkoj slobodni
zidari i neprijatelji cirkve došli na vladu,
bila je vriednomu generalu Komanda brigade
u Toursu oduzeta i to radi toga, jer je
imal navadu svake nedelje i svetka u pod-
punoj generalskoj uniformi u ondešnoj ka-
thedrali (biskupeva cirkva) službi božjoj
prisustovati.

Nekoj gospon, koj je bit dosta neopra-
nog jezika, izrazil se je naproti jednomu
officiru glede pobožnosti generala: „Vaš ge-
neral ipak preveć tira, — malo fali, da i
nedvori pri meši.“

„Da bi mogel, sigurno bi i to vćinil.“
Odgovori officir.

„Nemre?“ zapita jeziclivec — „a zakaj
nemre?“

„Jer za pri svetoj meši dobro dvoriti“
— odgovori officir oštro — „bi moral svoje
obodve ruke imati, to pak neima, jer je
jednu u službi francuzke zemlje zgubil.“
Jeziclivec je čul i imal dosti.

VII.

Kad je godine 1890. pod svetovne vlade
u Rimu bila izdana naredba, da se presveti
šakrament pričesti više nesme javno k-bet-
niku nositi kak do sad, jer to tobož ulicom
prouzeće buui, nastala je vika ogorćenosti
od strani pravoviernih te ih je obuzela
žalost.

Tim veće veselje pak med pravoviernimi
je nastalo, kad se je zeznalo, da baš u onem
varauu, iz kojega je ta naredba izišla, ima
još mužev, koji gospodina svih gospodinov
znadu štovati.

Dana 17 Junia iste godine u jutro ob
osmoj uri, stupi plebauš iz cirkve svete

Magdalene sa p resvetim oltarskim sakramentom u ruki, na vulicu; išel je najme k jednomu betežniku, da mu na vječni put hranu presv. tiela Kristuševoga podieli. U onom hipu, kad je sa presv. prišestjem izišel iz cirkve, marširal je jeden bataillon soldatov mimo. Officir odmah komandira „stati“ i „praesentirati“. Svećenik presv. tielom blagoslovi počast izkazajućega bataillona i u srdca razveseljen otide dalje.

Ovi u činom viere si je komandant vekšega lovor vienca splel, nego bi mu ga mogel i koj zemeljaki kralj podieliti.

VIII.

U niekom varašu južne Francuzke imal se je presv. oltarski sakrament iz kapelice u farnu cirkvu prenašati. Mnogo pravoviernih je pri tom gorećemi svećami u ruki processiom išlo. Uz put se zestane jeden soldat, on odmah vzeme zglave kapu te im se pridržati i ide s processiom.

„Dragi prijatelj“ — prišeptne mu jeden iz processie u uho — „jeli bu to dobro, da vi z nami idete? Ako vas vaši kameradi budu videli, nebudete mogli hoćenje u kasarni podnašati, tak vas budu izkaszavali.“

Soldat začudjeno pogleda šapćućega te reče: „Ako se sa mojim obersterom sastanem, postavim se ravno i salutiram; tko mi more za zlo uzeti, ako sada, kad sam se s mojim Bogom sastal, i njemu moju počast izkažem, koje ga ide.“

Em. Kollay.

KAJ JE NOVOGA?

Njemo Veličanstvo kraljica Jalzabeta.

Nj. Veličanstvo kraljica Jalzabeta od putovala je pred par dnevi posebnim cugom južne željeznice iz Beča vu Miramare. Kraljicu je sprevadjal uzvišeni tovaruš do bahofa, gde su do ti čas već bili skup spravljeni kotrigi visoke prauje: vrhovni dvorski mešter barun Nopča, dvorska gospa grofica Feštetič, dvorski savjetnik Feifalik, direktor za dvorska željeznička putovanja dvorski savjetnik Klauđy i drugi. Kralj vu maršalskoj uniformi, sprevodil je kraljicu, koja je imala črnu mantila od krzna sa črnim zatvorenim škerlakom prež vjela, iz dvorskog salona k salonskim kolima, koja su bila vu sredini cuga, a čeli cug sastojal je od sedem vagonah. Okolo 9 vure vu jutro došla je kraljica vu Miramare, gđe bude ostala nekoliko danah, a onda bude odputovala na damšifu „Miramare“ vu Krf, gđe bude visoka gospa črez čelo zimu ostala, ter se stopram poslje više mēsecih povrnuti hoće vu domovinu.

Influenca.

Iz Berlina javljaju, da se ondi ovih zadnjih danah opažuje opat influenza. Tvrdi se, da je već nekoliko težkih slučajevah bilo pri raznih doktorah. Ako se ta včest obistin, nećemo ni ove zime prejtj prez toga pogibeljnoga gosta, koji kak da želi nameniti kolernu epidemiju.

Grabežno umorstvo.

Grabežno umorstvo izvedeno je ovih dneuv vu Brnu na trgovkinji Antoniji Maurer. Nesrećnica bila je jaka, robustna vdovicu 40 ljet stara. Susedi bili su za pomaganjem upozvreni, da se nekađ vanredna događe, pak kad su razbili vrata i došli vu

hižu vdovice, našli su jednu ženu vu krvi na podu na vmiranju. Nesrećnica mogla je samo još reći, da ju je neki čovēk svehom sekire ili hamrom po glavi vudril, na kaj je omegljela. Ubojica je razkopal posteju svojega aldeva i odnesel, kaj je našel. Vlovljeni je nekakov Vymetal, koji je oćito ubojica. On je komaj meseca majaša ovoga ljeta odslužil vu Karthausu 20 ljetnoga rešta.

Strahovito umorstvo.

Iz Varšave javljaju: Vu Slonimu, vu guberniji Grodno, provalila je vu noći od subote na nđdelju maskirana četa razbojnikah vu hižu trgovca Abraham Markila, koja se nahadja osamljena na kraju varaša; ter je pomorilo vse stanovnike hiže. do dvaeset ljudih. Poklamkam su orobili vse, do česa su dospeli, razbojniki su pobegli, ter ih žandarmerija preganja.

Peći grijane dimom.

Čim je gorivo skuplje (daražeše), tim više se mora skrbeti, da loženje (kurenje) pećih nebude skupo (drago) i da se prišpara pri topljenju. — Kuri drēvom ili vugljenjem, imaš navēć veliki zgubiček gorive strari, ar s dimom ide iz pećih vu raufang (dimnjak) ne samo ugljik, već i vugljenje i plinovah, koji bi mogli svojom toplinom grijati još vnoge prostorije, doćim zaradi konstrukcije naših pećih odhadjaju prez hasne vu raufang i vu zrak. — Da se doskoći čvoj nesavršenosti naših pećih, iz mislil je direktor čukor fabrike, inženir Karol Rživnač vu Pragu tak zvane „dimom grijane peći“, vu kojih se nekuri niti s drvi niti s vugljenjem, koje ipak topiju prostorije. Sistem ovih pećih je vu tom, da se za grijanje upotrebi dim i plinovi, koji iz druge susedne peći idu neupotrebljeni vu raufang. Za grijanje ovih pećih netreba anda nikakvog goriva i nikakve podvorbe. Pri nas je ov sistem pećih do vezda zevsema nepoznat, doćim se vu Pragu, Brnu i Beču rabi osobito vu kancelarijah orsačkih uređah, orsačke željeznice, vu fotografskih atelirih i vu vnoh privatnih hižah. Dimom grijane peći grije badava, ar se nemora za nje trošiti gorivo. One su higienički zirave peći, pokehdob ventiliraju prostorije. One griju automatički, tojest prez podvorbe, prez loženja, prez izvadjanja pepela, prez svakog nznemirivanja škopčanoga sa kurenjem pećih. One peći na kvare zidovah raufanga, pokehdob izpušćaju vu raufang samo hladen dim. One peći mogu stajati vu vsakoj sobi, vu kojoj ima vu zidu raufang. Čiste se veoma lahko. Črni dim, izlazeći iz raufangov, pomenjšava se s ovimi pečima ca 80%. Peći i spariherti spojeni sa ovimi pečima, prišparaju 30% goriva. Poleg ovih pećih nemre biti pogibelji požara ili zadušenja vu hiži. Ove peći griju ventilacijom ili vrućom vo dom. Dimne peći mogu se vu vsakom prestoru upotrebiti, a peći same moreju biti od željeza ili zemljene, ter moreju imati vse mog. će forme od najpriprosteh do najfineše (najeleganteh). Instalacija dimnih pećih je jako fal.

Ljubovna drama.

Neki mladi par došel je neki dan vu tak zvano kupališće „racka kupelj“ vu Budimu ter je to dvoje moglo biti fertalj vure vu kupelji, kad se začel iz nje gde su pras nuli dva šusi. Kupalištni dvorjaniki odprli su tok hižicu (kabinu) ter su našli na svoju strahotu, da je ono dvoje ranjeno a voda vsa čerlena od krvi. Pomoć je bila odmah pri ruki ter su ranjeni odnešeni vu špital. De-

vjoki predrio zrno od revolvera vu levu stran, ali se nije doteknulo srca, pak je ufanje, da bude ostala ziva. Mladiću je kugla predrla vu dolnje telo ter je rana njegova pogibeljna i teško da bi ostal živ. Devolka je bila kasirica jedne kavane vu Miskolcu, ter je, kak se je izjavila pred policajom, sa 23 ljet starim šnajdarom Pappom imala ljubovne odnošaje. Roditelji Pappovi bili su proti tomu, da im se sin oženi se tom devojkom, pak to je da je Pappa jako raztužilo. Vu to da je Papp pred nekolikimi dnevi došel k njoj ter joj je na zuanje dal, da se bude s njom i prez roditeljske privole vu Budimpešti vjenčal (zđaval), ako na to pristane. Ona je privoljila, ar se je ufala, da budu po zđavanju roditelji oprostili. Tak su došli vu Budimpešti i tu joj je Papp predložil, da se bi prejdi kupali. Istom vu kabini, kad je Papp izvadił revolvera, sunula joj on čas misel, da ljubovnik njezin s zlu misli. Bila ga je zgrabila za ruke i stala se zjojim boriti i braniti se, pak kad je revolver puknul, kugla ju je pogodila na strani. Kričala je za pomoć, nego preobladana od boli opala je nazad vu vodu. Medtemtoga je Papp sam sebe strelil.

Konec svēta.

Propast svēta imala je po niekom pro-ročanstvu Leonarda Anetina započeti na 13. novembra 1892, i trajati 15. dana, dok se zevsema zvrši. Prvi dan, morje poplavilo bude svoje obale. 2. dan, voda se bude razlejala po vsaj zemlji. 3. dan, smrt ribah po svih rēkah (vodah). 4. dan, smrt svih morskih živalih. 5. dan, smrt svih pticah. 6. dan, vse hiže se budu zrušile. 7. dan, vse pećine se budu zrušile. 8. dan, obćeniti potres. 9. dan, vse gore se budu zrušile. 10. dan, vsi ljudi budu zanémeli. 11. dan, mēsec opal na zemlju. 12. dan, zvēzde budu opale kak deždj na zemlju. 13. dan, smrt svih mužkarov i ženah. 14. dan, nebo i zemlja bude se srušila sa plamenom. 15. dan, trubente angelov zatrubentuju, obće goristanje i zadnji sud. — (tivala Bogu da se je taj vučenjak vkanil.)

Hizarija vu Budimpešti.

Ljeta 1891. podignul se je vu Budimpešti za tri fertalje milijuna porez (stibr) od kućarine (hizarine) prema predidućoj godini, ta se je skupa tega poreza platilo 29,881.583 forinti, od čega na Budim odpada 3,329.284 for. Vu području glavnoga grada ima 12.086 hižab.

Medjimurski Kolendar.

Izlazil je „Medjimurski Kolendar“ za leto 1893. Sastavil za medjimurski puk: Margitai Jožef. Vu Čakovcu. Vu knjižari Fischela Filipa. Čina 20 kr. Sadržaj kolendara: Tolnač znamenjah, Pomrčanja i t. d. 2. Kolenaar. 3. Pavlič tkalec, planeti dobri, planeti zločesti. 4. Blago pod počekom. 5. Nekoliko naputkov za gospođare. 6. Proba ljubavi. 7. Bolje je dati nego vzeti. 8. Zapametiti vrdna. 9. Ivan, puntar vu raju. 10. Nekaj za kratak čas. 11. Sejmi i prošnja. 12. Oglasi. Štice, popēvke, šale i smešice na pisali su gg. Kollay Emanuel, Glad Ferencz i drugi. Vu kolendara ima vnoho kipač. Preporučamo ga post. čitateljem našim!

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt.	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	5	50
Rozs	Hrč	6	—
Kukoricza ó	Kuruza stari	—	—
uj	novi	4	60
Árpa	Ječmen	5	—
Fehér bab	Grah beli	5	50
Sárga »	» zuti	4	50
Vegyes »	» zméšan	4	25

Eredeti párisi
gummi és hálhólyag
felülmulhatlan kiűnő minőségben tucatzaja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt. Megrendeléseket pontosan eszközöl 694 4 - 26
REIF J., specialista. BÉCS,
IV., Margarethenstrasse 7,
első és legüsmertebb czég e szakmában. Legjobb és legszolidabb kiszolgálás. Teljes árjegy zékek ingyen és bérmentve küldetnek.

A Horgony-Pain-Expeller
Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, c-üz, köszvény, hálfajdalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kiűnő hatása által
== a legjobb ==
házi szer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb
HÁZISZER

Eladó bor
500 hektoliter ó- és uhor — $\frac{3}{4}$ része fehér — Varasd-Töplícen a káptalani uradalomnál — eladó. Bővebb felvilágosítást ad ugyanott a tisztartóság.
Varasd-Töplíc, 1892. december 1-én.
Czanyuga Ágoston,
729 2-3. uradalmi tisztartó.

Kiadó üzlethelyiség.
Varasd-Töplícen egy üzlethelyiséget a hozzá tartozó kényelmes lakosztállyal együtt — a kurházzal szemben, a legszebb helyen lévén, nagy forgalommal — 1892. január 1-től esetleg április 1-től több évre az itteni káptalani uradalom bérbe ad. Bővebbet az itteni tisztartósnál.
Varasd-Töplíc, 1892. december 1-én.
Czanyuga Ágoston.
727 2-3 káptalani uradalmi tisztartó

Zongorák
a legújabb amerikai módszer szerint, vas-szerkezettel és keresztbetétekkel, a rendszer árnál
25%-kal olcsóbban kaphatók
BOPAS M.-nél
cs. és kir. szab. zongorakészítő
Cilliben.
709 3-3

5188 tk. 892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A perlaki kir. járásbíró-ág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sárosi László csáktornyai lakos mint Klein Vilmos engedményese végrehajthatónak — Markovics Jakab mura királyi lakos elleni végrehajtható ügyében 70 frt tőke, ennek 1892. évi márczius hó 12-től járó 8 százalékos kamatai, 19 frt 20 kr. per, 4 frt 30 kr., végrehajtás kérelmi 10 frt 95 kr.; és ezutal 4 frt 70 krosban megállapított költségeknek behajtása czéljából a n. kanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. bíróság) területén fekvő, az első királyveczi 653. sz. tjkvben A + 57. hrsz. a. foglalt, Markovics Jakab, Habus József és neje Taics Dóra nevében álló ingatlanra és tartozékára az 1881. évi 60. t. cz; 156 §-a értelmében egészben a becsatolt adóbizonylat szerint 338 frt becsárban Mura-Király község-házánál 1892. évi december hó 20 ik napján d. e. 10 órakor Sárosi László csáktornyai lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános arverésen el fognak adni. — Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, arverezni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni. — Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az arverés jögegőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyansattól 45 nap alatt, minden egyes részlet után az arverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt az arverési feltevélekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni. — Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított arverési feltevélek a perlaki kir. járásbíró-ág telekkönyvi osztályánál és Mura-Király község elöljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Megjegyzni a bíróság, hogy a végrehajtás alatt nem álló közös tulajdonostársak Habus József és neje Taics Dóra a mar idézett t. cz. 158. §-ában körülírt jogkezdeményeket igénybe vehetik.

Perlakon. 1892. évi október hó 20. án.

Richter féle türelmi játékok: Gyötrőszellem, Keresztjáték, Körrejtély, Fejtörő, Pythagoras stb. sokkal mulatságosabbak most, mint az előtt, mert az új füzetek a kettősjátékokra is tartalmaznak feladatokat. Csakis a „Horgony” gyárjegygyel valódiak. Egy darab ára 35 kr.

Ezer meg ezer szülő dicsérelőleg elismerte a híres Richter féle

Horgony-Kőépitőszekrények

nagy nevelési értékét, jobb és értékesebb játék nem létezik, sem gyermekek, sem felnőttek számára. Legjobb, és tekintetbe véve a tartósságot
a legolcsóbb karácsonyi ajándék

kis és nagy gyermekeknek. — Részletesbebrt erről, valamint a türelmi játékokról a pompás építményekkel ellátott új árjegyzékben találni, melyet minden szülőnek ajánlhatjuk, hogy kellő időben érdemes játékot választhassanak gyermekeiknek. Ezen könyvecskét alulírt cégtől ingyen és bérmentesen kapható. Mindazon kőépitőszekrények, melyek csomagolásán a „Horgony” gyárjegy hiányzik, közönséges és kiegészítésre hasznavehetetlen utazatok; ennél fogva mindig kifejezetten csak

Richter féle Horgony-Kőépitőszekrényei
kérendőek és csak azok fogadandók el, mert eddig felülmúlhatatlanok s melyek 35 krtól egészen 5 frtig sőt ezen felül is minden finomabb játékszerkeszkedésben készletten tartatnak.
Richter F. Ad. és társa
Első osztr. magyar oszár. és kir. szabadalmazott kőépitőszekrénygyár
Bécs, I. Nibelungengasse 4.

Gróf Esterházy cognac

mely tiszta borból készül s ezért a közönség legkedveltebb itala

mindenütt kapható.

Csáktornyai kapható: Graner testvérek és Mura-Király község testvérek urak, Perlakon pedig: Kramarits V. úr üzletében.

Központt. Budapest, k. váczt-út 23.